

Provinciale Staten

Clustercode VTH
Ons kenmerk DOC-00777392
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 3 juni 2025
Verzonden 3 juni 2025

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : K. Mertens, I. Boven, P. Loomans
Fractie : GroenLinks, PvdD, Horizon
Inzake : Schriftelijke vragen inzake Uitspraak Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State
d.d. 2 april 2025

Vraag 1.

Hoeveel lelietelers kent Limburg?

Antwoord 1.

Volgens recente gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zijn er in de provincie Limburg ongeveer 66 bedrijven (peildatum 2024) die zich bezighouden met de teelt van lelies. De exacte ligging van deze bedrijven is echter op basis van openbare CBS-data niet bekend, omdat dergelijke gegevens niet op bedrijfsniveau of exacte locatie worden vrijgegeven.

In Nederland ligt de meeste lelieteelt traditioneel geconcentreerd in Noord-Holland, Flevoland en Drenthe. Limburg kent wel sierteelt, maar de lelieteelt is relatief beperkt ten opzichte van genoemde provincies.

Daarnaast variëren de cijfers jaarlijks door teeltkeuzes van ondernemers.

Vraag 2

Hoeveel van deze lelietelers ligt in de nabijheid van een N2000 gebied?

Antwoord 2.

Zie vraag 1.

Vraag 3.

Gaat uw College n.a.v. deze uitspraak een verkenning starten om te bezien bij hoeveel van deze telers;
a. er handhavend moet worden opgetreden, als er sprake is van overtreding van natuurbeschermingsregels?
b. in lijn met de uitspraak van ABRvS, er mogelijk sprake kan zijn van een plicht om te onderzoeken of significante effecten op nabijgelegen N2000 gebieden kunnen worden uitgesloten?

Antwoord 3.

De aangehaalde uitspraak van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State (hierna: de Afdeling) van 2 april 2025 komt er kortgezegd op neer dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen onder omstandigheden kan leiden tot een omgevingsvergunningsplicht voor een Natura 2000-activiteit (natuurvergunningplicht) op grond van artikel 5.1, eerste lid, sub e, van de Omgevingswet. Dit is volgens de Afdeling meer concreet het geval wanneer er gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt zonder dat vooraf aannemelijk is gemaakt dat een significant negatief effect van dat gebruik op enig Natura 2000-gebied is uitgesloten, terwijl er wel voldoende aanwijzingen zijn (bijv. op basis van uitgevoerd ecologisch onderzoek) dat het gebruik in de gegeven situatie een negatief effect kan hebben op enig Natura 2000-gebied.

Op dit moment worden de (juridische) gevolgen van deze uitspraak door de Afdeling nog nader bestudeerd. Aandachtspunt daarbij is onder meer wanneer sprake is van de door de Afdeling essentieel geachte 'voldoende aanwijzingen' dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in een concrete situatie een negatief effect kan hebben op enig Natura 2000-gebied. Hierover bestaat op voorhand geen duidelijkheid. Bijgevolg is het vooralsnog niet/nauwelijks mogelijk om in dit verband een eenduidige overtreding vast te stellen, waartegen handhavend kan worden opgetreden.

Relevant in dit verband is evenwel dat in opdracht van het IPO momenteel een verkenning wordt gedaan naar de effecten van gewasbeschermingsmiddelen op o.a. Natura 2000-gebieden en grondwaterbeschermingsgebieden. De uitkomsten hiervan worden later dit jaar verwacht.

Verder heeft het Rijk te kennen gegeven te gaan onderzoeken of en hoe er kaders kunnen worden aangereikt voor het uit te voeren ecologisch onderzoek naar het effect van gewasbeschermingsmiddelen op Natura 2000-waarden (Kamerbrief 12 mei jl., [DGA / 98229229](#)).

Daarnaast laat het Rijk weten in beantwoording van Kamervragen van 22 april jl. ([DGA / 98086153](#)) dat het in gesprek is met het RIVM en de WUR om een verkennend onderzoek te verrichten ter onderbouwing van spuitzones. Ook is in opdracht van het Rijk een 'Impactanalyse stoppen van gebruik van bestrijdingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden' uitgevoerd (Kamerbrief 13 mei jl., [DGA-PAV / 97364034](#)).

Vraag 4.

Welke gevolgen heeft de uitspraak van ABRvS voor de beleidsregels en normeringen die wij op het moment hanteren t.a.v. gebruik van gewasbeschermingsmiddelen?

Zoals beschreven in het antwoord op vraag 3, is er op dit moment weinig bekend over het eventuele negatieve effecten op Natura 2000-gebieden ten gevolge van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

En zijn er momenteel geen provinciale beleidsregels ten aanzien van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Wij onderschrijven daarom de noodzaak voor verder onderzoek. Hoewel kennis over de effecten van gewasbeschermingsmiddelen relevant zou zijn, zijn wij van mening dat het raadzaam is als deze kennis beschikbaar komt voor *alle* gebieden. Wij zijn daarom van mening dat dergelijke (landelijke) onderzoeken moeten worden ingesteld in IPO-verband en/of door het Rijk. Hiertoe zijn, zoals beschreven in de beantwoording van de derde vraag, de eerste stappen gezet.

Vraag 5.

Wat vindt u van het oordeel van de ABRvS dat gehanteerde afstanden die groter zijn dan de teeltvrije zones zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer, onvoldoende is om eventuele effecten uit te kunnen sluiten? Hanteert uw College dezelfde normen? Zo ja, wat gaat u veranderen n.a.v. deze uitspraak?

Antwoord 5.

Zie antwoord op vragen 3 en 4. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State maakt duidelijk dat het hanteren van grotere afstanden dan de wettelijke teeltvrije zones, zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer, op zichzelf onvoldoende is om mogelijke schadelijke effecten op Natura 2000-gebieden uit te sluiten. Het College volgt de landelijke ontwikkelingen, wetenschappelijke inzichten en onderzoeksresultaten nauwgezet.

Vraag 6.

Vindt ook in Limburg de beoordeling van de afstandsnormen i.r.t. de schadelijke effecten van bestrijdingsmiddelen, op basis van het "OBO-onderzoek" van het RIVM plaats? Zo ja, hoe gaat u conformeren aan de uitspraak en oordeel van de ABRvS t.a.v. hiervan?

Antwoord 6.

Zie antwoord op vragen 3 en 4. Het OBO-onderzoek richt zich op validatie van blootstellingsmodellen. Er is geen specifieke toepassing hiervan binnen Limburg genoemd, maar het College volgt de landelijke ontwikkelingen en onderzoeksresultaten nauwlettend en zal zich – indien nodig – conformeren aan landelijk beleid en juridische kaders.

Vraag 7.

In de PS-vergadering van 1 november 2024, hebben wij per motie opgeroepen om een aantal onderzoekers uit te nodigen voor een presentatie van (voorlopige) resultaten van onderzoek naar gezondheids- en milieueffecten van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Hoe staat u tegenover het idee om in de geest van de voornoemde motie, alsnog hieraan ambtshalve gehoor te geven?

Antwoord 7.

Het College erkent het belang van transparantie en wetenschappelijke onderbouwing bij maatschappelijke zorgen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Tegelijkertijd zien wij het organiseren van een dergelijke bijeenkomst niet als een taak van de provincie.

De onderzoeken waarnaar wordt verwezen, vallen onder landelijke verantwoordelijkheid en worden gecoördineerd of gefinancierd door het Rijk. Het ligt dan ook in de rede dat het initiatief voor het delen van voorlopige of definitieve onderzoeksresultaten via presentaties of bijeenkomsten bij het Rijk ligt.

Wij volgen deze ontwikkelingen nauwgezet en zullen waar nodig inspelen op uitkomsten, maar nemen hierin geen organiserende rol op ons.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

¹ ECLI:NL:RVS:2025:1428 / <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@149432/202104808-1-r2/>

verbodsbepaling wordt overtreden. Het is dan aan degene die de activiteit wil verrichten om, daaraan voorafgaand, te onderzoeken of significante gevolgen kunnen worden uitgesloten.

3. Gaat uw College n.a.v. deze uitspraak een verkenning starten om te bezien bij hoeveel van deze telers;
 - a. er handhavend moet worden opgetreden, als er sprake is van overtreding van natuurbeschermingsregels? of;
 - b. in lijn met de uitspraak van ABRvS, er mogelijk sprake kan zijn van een plicht om te onderzoeken of significante effecten op nabijgelegen N2000 gebieden kunnen worden uitgesloten?
4. Welke gevolgen heeft de uitspraak van ABRvS voor de beleidsregels en normeringen die wij op het moment hanteren t.a.v. gebruik van gewasbeschermingsmiddelen?
5. Wat vindt u van het oordeel van de ABRvS dat gehanteerde afstanden die groter zijn dan de teeltvrije zones zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer, onvoldoende is om eventuele effecten uit te kunnen sluiten? Hanteert uw College dezelfde normen? Zo ja, wat gaat u veranderen n.a.v. deze uitspraak?

Het College van GS van Drenthe heeft o.m. aangevoerd dat gewasbeschermingsmiddelen geen effect kunnen hebben op een Natura 2000-gebied, als het gebied op meer dan 250 meter ligt, waarbij zij verwijst naar het "Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden"² (OBO) van het RIVM.

De Afdeling is van oordeel dat deze norm niet wetenschappelijk is onderbouwd. Weliswaar is er nog veel onbekend over mogelijke effecten van gewasbeschermingsmiddelen op N2000-gebieden, maar de Afdeling is van oordeel dat aan het voorzorgsbeginsel dat ten grondslag ligt aan artikel 2.7 van de Wnb, niet voorbij mag worden gegaan.

6. Vindt ook in Limburg de beoordeling van de afstandsnormen i.r.t. de schadelijke effecten van bestrijdingsmiddelen, op basis van het "OBO-onderzoek" van het RIVM plaats? Zo ja, hoe gaat u conformeren aan de uitspraak en oordeel van de ABRvS t.a.v. hiervan?
7. In de PS-vergadering van 1 november 2024, hebben wij per motie³ opgeroepen om een aantal onderzoekers uit te nodigen voor een presentatie van (voorlopige) resultaten van onderzoek naar gezondheids- en milieueffecten van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Een nipte meerderheid heeft de motie helaas verworpen. Hoe staat u tegenover het idee om in de geest van de voornoemde motie, vanuit uw actieve rol als responsieve overheid, alsnog hieraan ambtshalve gehoor te geven, en een dergelijke presentatie op korte termijn te (laten) verzorgen?

Alvast bedankt voor de zorgvuldige beantwoording van de vragen.

Kathleen Mertens
GroenLinks

Ina Boven
PvdD

Peter Loomans
Horizon

² <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2019-0052.pdf>

³ <https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/9c4064ae-2fdc-40ef-87dc-4279f4ca79ba>